

Vzgojni načrt

Spremembe dokumenta.....	2
Uvod.....	3
Poslanstvo, vizija in vrednote šole.....	5
Vzgojna načela.....	6
Temeljne vrednote.....	6
Odgovornosti in pravice.....	7
Odgovornosti in pravice učencev.....	8
Odgovornosti in pravice strokovnih delavcev in ostalih zaposlenih.....	10
Odgovornosti in pravice staršev.....	12
Vzgojno delovanje šole.....	15
Preventivno vzgojno delovanje.....	16
Preventivno vzgojno delovanje na ravni šole.....	16
Preventivno vzgojno delovanje na ravni oddelka.....	19
Sodelovanje s starši za preventivno vzgojno delovanje.....	19
Usmerjeni postopki.....	20
Usmerjeni postopki na ravni šole.....	20
Vzgojni odziv.....	20
Vzgojna intervencija svetovalnega delavca.....	20
Usmerjeni postopki na ravni oddelka.....	21
Sodelovanje staršev pri usmerjenih postopkih.....	21
Vzgojni dogovori.....	21
Intenzivna podpora učencem.....	21
Sodelovanje z zunanjimi institucijami.....	22
Protokol ob zaznavi nasilja.....	22
Pravila šolskega reda.....	22
Evalviranje vzgojnega načrta.....	22
Načini in postopki vrednotenja vzgojnega načrta.....	22
Dokumenti vzgojnega delovanja šole.....	22
Vprašalniki in analize.....	23
Poročanje v zvezi z vzgojnim načrtom.....	23
Viri.....	23
Sprejetje vzgojnega načrta.....	24

Spremembe dokumenta

Datum	Spremembe
16. 9. 2024	Nov dokument 2024 - predlog za svet zavoda

V tem dokumentu uporabljeni izrazi, ki se nanašajo na osebe in so zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženski in moški spol.

Uvod

Vzgojni načrt šole temelji na 60.d členu Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K in 76/23) in je nastal v sodelovanju strokovnih delavcev in ostalih zaposlenih na OŠ Antona Janše Radovljica, predstavnikov učencev in predstavnikov staršev v svetu staršev.

Vzgojni načrt je sprejet na svetu zavoda po postopku, kot je določen za letni delovni načrt. **Na podlagi vzgojnega načrta šola sprejme pravila šolskega reda, ki jih opredeljuje 60.e člen Zakona o osnovni šoli.**

Nagovor ravnateljice

Vzgojni načrt je temeljni dokument, ki usmerja pedagoško in vzgojno delo z namenom zagotavljanja optimalnih pogojev za celostni razvoj vsakega učenca ne glede na njegove posebnosti ali potrebe.

Vsebuje temeljna izhodišča, cilje in vrednote, ki usmerjajo strokovne delavce in druge zaposlene v podporo vzgoji in učenju za osebni razvoj učencev.

Šola je usmerjena k soustvarjanju spodbudnega, varnega in vključujočega učnega okolja, kjer je vsak učenec sprejet in mu je omogočeno, da razvija svoje potencialne glede na individualne zmožnosti in potrebe.

V središču vzgojnega načrta je enakopravno vključevanje vseh učencev v vzgojno-izobraževalni proces. Prizadevamo si, da se vsak otrok počuti sprejetega, varnega in vključenega v šolsko okolje.

Vzgojni načrt vključuje individualni pristop, prilagojen vsakemu učencu, ter združuje pedagoške in terapevtske dejavnosti, ki spodbujajo samostojnost, odgovornost, socialne veščine, čustveno zrelost in osebni razvoj. Sodelovanje med strokovnimi delavci, starši in širšo skupnostjo je ključnega pomena za uspešno izvajanje inkluzivnega vzgojnega načrta.

Naša skupna naloga je vzgajati učence za kakovostno življenje v skupnosti, kjer bodo spoštovani, opolnomočeni in pripravljeni na izzive, s katerimi se bodo soočali v prihodnosti.

Šola je prostor, kjer se vzgoja in izobraževanje prepletata v podporo celostnemu razvoju vseh otrok.

Izhodišča za oblikovanje vzgojnega načrta

- Konvencija o otrokovih pravicah (OZN, sprejela Generalna skupščina, 1989)
- Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji (izdalo MŠŠ, 1995)
- Izhodišča kurikularne prenove (pripravil NKS, 1997)
- ZOFVI 2. člen (cilji vzgoje in izobraževanja)
- ZOŠ: 2. člen – cilji
- OŠ Pravilnik o vzgojnih opominih v osnovni šoli (UL RS 76/2008)
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli (UL RS 102/2007)

Namen vzgojnega načrta je natančno določiti načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena Zakona o osnovni šoli ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja.

Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta. Dosežen je s sodelovanjem in konsenzom med strokovnimi delavci šole, učenci, starši in predstavniki lokalne skupnosti ter je namenjen učencem, staršem ter vsem delavcem šole. Je del Letnega delovnega načrta šole.

Poslanstvo, vizija in vrednote šole

V OŠ Antona Janše Radovljica izvajamo prilagojeni program osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom in posebni program vzgoje in izobraževanja. Naše poslanstvo je skrb za čim bolj optimalen razvoj vsakega učenca ob upoštevanju njegovih potreb, močnih in šibkih področij.

Učenci na šoli so zelo različni in imajo veliko specifičnih izzivov. Učence, ki zaradi zmanjšanih zmožnosti razumevanja in sledenja navodilom izkazujejo vzgojne posebnosti, obravnavamo individualno. O posledicah njihovih ravnanj oz. vedenja se odločamo glede na situacijo in zmožnosti posameznega učenca.

Skladno z vizijo šole, kjer je zapisan glavni cilj: **dvig kulture šole** in ga bomo dosegali z zapisanimi podcilji, želimo ustvariti šolo, ki odgovarja na strokovne izzive vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami v sodobnem času. Vzgoja in izobraževanje se osredotočata na učenca in njegovo celostno optimalno rast ter pridobivanje kompetenc, ki so pomembne v učenčevem nadaljnjem življenju – samostojnost, samoiniciativnost, sposobnost odločanja in delovanja ter vključevanja v širše socialno okolje.

Učencem želimo zagotoviti varno, zdravo in spodbudno vzgojno in učno okolje, ki jim bo omogočilo, da se razvijejo v samostojne, odgovorne, zadovoljne, samozavestne in radovedne posameznike v skladu z njihovimi zmožnostmi in potrebami.

S svojim delovanjem v lokalni skupnosti si prizadevamo ustvariti prostor, kjer bodo učenci s posebnimi potrebami sprejeti, vključeni in bodo lahko delovali kot aktivni člani družbe.

Delujemo strokovno, v delo vključujemo sodelovanje z različnimi institucijami in organizacijami. S svojim delom se odzivamo na sodobna strokovna spoznanja in jih vključujemo v prakso z namenom nenehnega izboljševanja kakovosti vzgoje in izobraževanja. Spodbujamo sodelovalno, spoštljivo in empatično vedenje, prilagojeno posameznikom, kar jim omogoča, da dosežejo svoj največji potencial.

Vzgojna načela

Vzgojno delovanje temelji na načelih:

- načelo oblikovanja šolskega okolja, ki omogoča optimalno življenje in delo v šoli;
- načelo inkluzivnosti;
- načelo sodelovanja, dogovarjanja in skupnega iskanja rešitev;
- načelo strpnosti;
- načelo zavzetosti za vsakega posameznika;
- načelo zaupanja;
- načelo učeče se šole za vse udeležence vzgojno-izobraževalnega procesa;
- načelo zagotavljanja varnosti;
- načelo vzajemnega spoštovanja;
- načelo preventivnega delovanja;
- načelo sodelovanja s starši in usklajenega pristopa šole in staršev;
- načelo sprejemanja odgovornosti za lastna ravnanja;
- načelo osebnega zgleda;
- načelo trajnostnega razvoja.

Temeljne vrednote

Vrednote so življenjski cilji, smernice, ideje in etična vodila, s pomočjo katerih posamezniki ali družbene skupine ocenjujejo sebe in okolje, v katerem živijo. Posamezniku nudijo oporo pri njegovem življenjskem slogu, opredeljujejo, kaj je pomembno in vredno truda. So vitalnega pomena za družbo, saj usmerjajo ravnanje ljudi. Vrednote se oblikujejo skozi proces prepoznavanja lastne osebne identitete ter skozi sklop prizadevanj ob izbiranju osebnega življenjskega sloga. Človeka usmerjajo pri oblikovanju stališč, pri vrednotenju informacij in pri vedenju. Vrednote so pomembni kompleksni pojavi, ki pomagajo človeku uravnati njegove odnose s samim seboj, z drugimi in z družbo. Pomembno je, da vrednote poznamo, doživimo in jih jasno izpostavimo kot orientacijske točke, ki nam pri številnih dilemah in na mnogih razpotjih pomagajo pri ustreznih odločitvah. Vrednote, ki smo jih učenke in učenci, starši in zaposleni na šoli izbrali kot najpomembnejše, so:

- spoštovanje,
- znanje,
- odgovornost,
- prijateljstvo,
- skrb za okolje in lastno zdravje.

Izbrane vrednote smo vgradili v vizijo šole, predstavljajo pa tudi podlago vzgojnemu delovanju naše šole.

Odgovornosti in pravice

V osnovni šoli imajo odgovornost in pravice učencev ključno vlogo pri oblikovanju varnega in spodbudnega učnega okolja, kjer se razvijajo intelektualne, socialne in čustvene kompetence. Učenci nosijo odgovornost za svoje učenje, vedenje in medsebojne odnose, kar pripomore k ustvarjanju pozitivnega in spodbudnega vzdušja v šolski skupnosti. Hkrati imajo pravico do spoštovanja, enakosti, sodelovanja in izražanja lastnih mnenj.

Razumevanje in ravnanje v skladu z odgovornostjo ter spoštovanje pravic učencev sta ključna elementa, ki soustvarjata uspešno učno okolje ter prispevata k celostnemu razvoju vsakega posameznika v osnovni šoli.

OŠ Antona Janše Radovljica je osnovna šola za otroke s posebnimi potrebami, kamor se vključujejo učenci z motnjo v duševnem razvoju. Pri oblikovanju odgovornosti in pravic je za otroke s posebnimi potrebami smiselno upoštevati naslednje:

1. pravica do dostojanstva in spoštovanja

Otroci s posebnimi potrebami imajo enako kot vsi drugi otroci pravico do spoštovanja njihovega dostojanstva in integritete. Šola ustvarja okolje, kjer so obravnavani s spoštovanjem in enakopravno vključeni v vse vidike šolskega življenja.

2. prilagojena pričakovanja in odgovornosti

Pričakovanja in odgovornosti do otrok s posebnimi potrebami so prilagojena glede na njihove sposobnosti, primanjkljaje oz. motnjo in potrebe. Šola zanje ustvari realistične cilje in pričakovanja ter razvojne korake, ki so primerni za vsakega posameznega otroka.

3. podpora pri razvijanju samostojnosti

Otroci s posebnimi potrebami potrebujejo podporo pri razvijanju samostojnosti. Šolsko okolje nudi priložnosti za izražanje lastnih želja, potreb in interesov ter spodbuja avtonomijo in odločanje v okviru njihovih zmožnosti.

4. zagotavljanje enakih možnosti

Šola zagotavlja enake možnosti za vključevanje vseh otrok v različne dejavnosti in programe šole, ne glede na njihove posebne potrebe. To lahko vključuje prilagoditve in podporo pri udeležbi v športu, umetnosti, izletih itd.

5. pravica do podpore in zagovorništva

Otroci s posebnimi potrebami imajo pravico do podpore in zagovorništva. Na ta način bodo njihove potrebe ustrezno obravnavane. Šola sodeluje s starši in skrbniki ter omogoči otrokom, da izrazijo svoje potrebe in želje.

6. pravica do varnega in vključujočega okolja

Otroci s posebnimi potrebami imajo pravico do varnega in vključujočega šolskega okolja, ki bo spodbujalo njihov celosten razvoj in dobro počutje. Šola zagotavlja ustrezno podporo pri obvladovanju morebitnih izzivov v okolju ter spodbuja pozitivne odnose med vrstniki.

S temi pravicami in odgovornostmi se lahko zagotovi, da bodo otroci s posebnimi potrebami imeli enake možnosti za razvoj svojih potencialov in vključevanje v družbo, ob tem pa jim bo nudena potrebna podpora in zaščita.

Na prvo mesto postavljamo odgovornosti in dolžnosti, saj je pomembno, da učenci razumejo, da imajo določene dolžnosti in obveznosti; pomembne pa so za vzdrževanje reda in discipline v šolskem okolju. Za uresničevanje pravic posameznega učenca in druge osebe v šolskem okolju je ključnega pomena zavedanje lastnih dolžnosti in odgovornosti, med katere spada predvsem spoštovanje pravic drugih in vseh vidikov vzgojnega življenja v šoli, o čemur govorijo vzgojni načrt, hišni red, pravila šolskega reda in drugi dokumenti, povezani z vzgojnim delovanjem šole.

To, da so odgovornosti in dolžnosti postavljene na prvo mesto, ne pomeni, da so pravice učencev manj pomembne, ampak predvsem poudarja pomembnost odgovornega vedenja za učinkovito učenje in spoštovanje pravic drugih.

Odgovornosti in pravice učencev

Sprejemanje odgovornosti za učenca predstavlja preplet treh veščin: samostojnosti, odgovornosti in delovnih navad. Učenec izkazuje svojo odgovornost z izpolnjevanjem svojih dolžnosti in upoštevanjem šolskih pravil. Zavedati se mora, da ima vsako dejanje oz. vedenje (ki je posameznikova izbira, nad katero ima nadzor) tudi svoje posledice.

Obvestila šole

- Večino obvestil prejmejo starši v elektronski obliki.
- Učence navajamo na postopno samostojno zapisovanje in prenos navodil ter obvestil med šolo in starši.
- Učenci vse prijave in obrazce vrnejo v šolo v dogovorjenem roku.

Komunikacija

- Učenci uporabljajo vljudnostne izraze pozdravljanja in zahvale.

- Učenci upoštevajo pravila šolskega reda, hišni red, razredna pravila in splošna pravila, ki jih narekuje bonton.
- Učenci so v komunikaciji do vrstnikov in vseh zaposlenih na šoli vljudni, spoštljivi in strpni.

Vedenje

- Učenci z ustreznim vedenjem skrbijo za lastno varnost in varnost vseh na šoli.
- Učenci so odgovorni za svoje vedenje. Poznajo in sprejmejo posledice neustreznega vedenja.

Prisotnost v šoli (opravičila, zamujanje)

- Učenci k pouku prihajajo točno. Če zamudijo, se ob prihodu v razred opravičijo za zamudo.
- Učenci prihajajo k pouku ustrezno pripravljene.
- Posledica neopravičenega izostanka od pouka je neopravičena ura.
- Odgovornost učenca je, da za čas odsotnosti od pouka pravočasno poskrbi za manjkajočo snov v svojih učnih gradivih (za pomoč prosi vrstnike).

Lastnina (šolska in osebna)

- Učenci spoštujejo osebno in tujo lastnino ter z njo ravnajo odgovorno.
- Vsak učenec je odgovoren za svojo lastnino (igračice, telefoni ipd.). Učenci vrednejših predmetov ne prinašajo k pouku. Osebnih predmetov ne puščajo v skupnih prostorih brez nadzora, temveč na za to dogovorjenem mestu oz. se dogovorijo z učitelji za posamezno uro pouka.
- Učenci skrbijo za svojo omarico/prostor v garderobi.
- Učenci najdeno tujo lastnino izročijo učitelju ali drugemu zaposlenemu v šoli.
- Učenci zaposlene na šoli opozorijo na poškodovano šolsko lastnino.
- Učenci ob uničenju tuji lastnini prevzamejo odgovornost po principu restitucije (popravilo, povračilo stroškov, nadomestilo z novim).

Prehrana

- Učenci se prehranjujejo kulturno in v skladu z bontonom.
- Učenci upoštevajo osnovna higienska načela pri prehranjevanju (umivanje rok, uporaba svojega pribora, ustrezno ravnanje ob kihanju, kašljanju ...).
- Učenci po prehranjevanju za seboj počistijo prostor.

- Učenci s hrano ravnajo spoštljivo.

Učni pripomočki

- Učenci k pouku redno prinašajo vse zahtevane učne pripomočke.
- Učenci, ki pozabijo učno gradivo, zamujeno zapišejo/uredijo do naslednje ure, vendar kljub temu pri pouku aktivno sodelujejo.
- Učenci s svojimi učnimi pripomočki ravnajo skrbno.
- Učenci izposojene učne pripomočke vrnejo ob koncu ure oz. pouka.

Knjižnica

- Učenci v knjižnici spoštujejo knjižnični red.
- Učenci izposojeno gradivo vračajo pravočasno.
- Učenci odgovorno ravnajo in skrbijo za izposojeno gradivo.

Učenje

- Učenci redno opravljajo domače naloge (z rednim ponavljanjem preko domačih nalog se dokazano zmanjšuje pozabljanje naučene učne snovi). Če imajo pri tem težave, za pomoč prosijo vrstnike ali učitelja. Nenarejeno nalogo učitelju pokažejo naslednjič.
- Učenci, ki potrebujejo dodatno razlago in pomoč pri učenju, redno obiskujejo dopolnilni pouk.
- Učence spodbujamo, da prepoznajo svoje težave in poiščejo pomoč, ko jo potrebujejo.
- Učenci se pravočasno pripravijo na preverjanje in ocenjevanje znanja.
- Učenci redno utrjujejo učno snov.
- Učenci spoštujejo dogovore, ki jih sprejmejo skupaj z učiteljem.

Odgovornosti in pravice strokovnih delavcev in ostalih zaposlenih

Strokovni delavci in ostali zaposleni razvijajo in izkazujejo svojo odgovornost s strokovnostjo, doslednostjo, ustvarjalnostjo in sodelovanjem s starši. Pri svojem delu ravnajo zgledno, skrbijo za varnost in zaščito učencev ter timsko sodelujejo.

Obvestila šole

- Pomembnejša obvestila objavimo na spletnem mestu šole: <https://www.os-antonajanse.si>.

- Vodstvo šole, razredniki in ostali učitelji za komunikacijo s starši prednostno uporabljajo orodja za komuniciranje v informacijskem sistemu eAsistent.
- V primeru nujnih in hitrih sporočil lahko zaposleni v šoli kontaktirajo starše preko telefona na telefonske številke, ki so jih starši navedli.

Komunikacija

- Učitelji vljudno in spoštljivo komunicirajo z učenci, starši in drugimi zaposlenimi na šoli.
- Učitelji so učencem dostopni za pogovor pred in po pouku, staršem pa v času roditeljskih sestankov, govorilnih ur in preko elektronske pošte (komunikacija v sistemu eAsistent).
- Učitelji starše obveščajo o vzgojnem delovanju v šoli in jih po potrebi povabijo na govorilne ure.
- Učitelji starše povabijo na razširjeni sestanek, ko reševanje situacije presega razredno intervencijo. Na sestanek se po potrebi vključi tudi svetovalna služba, vodstvo šole in ostali strokovni delavci šole.

Prisotnost v šoli (opravičila, zamujanje)

- Učitelji učencem opravičijo pravočasno napovedano in upravičeno odsotnost od pouka.
- Učitelji redno vodijo evidenco odsotnosti od pouka za posameznega učenca (eAsistent) in po potrebi obveščajo starše.

Lastnina (šolska in osebna)

- Učitelji spodbujajo učence k odgovorni uporabi šolske in osebne lastnine.
- Učitelji redno poročajo hišniku in vodstvu o poškodovani šolski lastnini.

Učni pripomočki

- Učitelji spodbujajo učence k rednemu prinašanju učnih pripomočkov v šolo.
- Učitelji spodbujajo učence k skrbi za lastne in tuje učne pripomočke.
- Učitelji učencem po lastni presoji posodijo šolske učne pripomočke, ki jih potrebujejo za pouk.

Branje

- Učitelji krepijo bralno kulturo med učenci.

- Učitelji spodbujajo učence za skrbno uporabo in pravočasno vračanje knjižničnega gradiva.

Učenje

- Učitelji vodijo učni proces tako, da učencem omogoča celostni razvoj in optimalne dosežke glede na njihova močna in šibka področja.
- Učitelji tekom pouka omogočajo učencem pridobivanje in izkazovanje kakovostnega znanja, spretnosti in veščin.
- Učitelji ustvarjajo za učence varno in spodbudno učno okolje ter skrbijo za njihovo varnost.
- Učitelji vsakega učenca obravnavajo individualno in glede na okoliščine iščejo najboljšo rešitev zanj.
- Pri poučevanju učitelji sledijo smernicam diferenciacije in individualizacije. Pri tem upoštevajo individualizirani program posameznega učenca.
- Učitelji spodbujajo razvoj interesnih področij pri učencih.

Odgovornosti in pravice staršev

Starši spodbujajo razvoj odgovornosti s svojo skrbnostjo, sodelovanjem s šolo, vsakodnevnimi spodbudami ter spremljanjem otrokovega razvoja in napredka.

Starši pri načrtovanju in odločanju o poteku šolanja svojega otroka sodelujejo kot pomembni partnerji šole. S tvornim sodelovanjem in konstruktivno komunikacijo lahko starši podprejo prizadevanja strokovnih delavcev za optimalen razvoj otroka, hkrati pa posredujejo dragocene informacije o funkcioniranju otroka v domačem okolju.

Obvestila šoli

- Starši redno in v dogovorjenih rokih obveščajo razrednike o izostankih učencev od pouka, spremembi osebnih podatkov ipd.
- Izredne situacije starši redno sporočajo razrednikom in navajajo otroka, da tudi sam o njih poroča učiteljem v šoli.

Komunikacija

- Starši vljudno in spoštljivo komunicirajo z učitelji in drugimi zaposlenimi na šoli.
- Pri reševanju težav starši upoštevajo postopnost: v prvem koraku rešujejo zadeve z razredniki, kasneje se po potrebi vključi tudi svetovalna služba, vodstvo šole in ostali strokovni delavci šole.

- Pri komunikaciji preko elektronske pošte starši upoštevajo delovni čas učiteljev. (Učitelj izven svojega delovnega časa na elektronska sporočila staršev ni dolžan odgovarjati.)
- Starši se pravočasno odzivajo na elektronska sporočila učiteljev, kjer je pričakovan odgovor.

Prisotnost v šoli

- Starši poskrbijo, da njihov otrok redno in pravočasno prihaja k pouku.
- Starši odsotnost otroka od pouka sporočajo, kot je navedeno v Pravilih šolskega reda.
- V primeru daljše napovedane odsotnosti od pouka (več kot 5 dni), starši naslovijo zaprosilo na vodstvo šole.
- Starši pravočasno opravičijo izostanek otroka od pouka.
- Starši redno odjavljajo prehrano učencev na način, kot je določeno v Pravilih šolskega reda.

Lastnina

- Starši navajajo učence na spoštljiv in odgovoren odnos do osebne in tuje lastnine.
- Starši sodelujejo pri iskanju ustreznih načinov za povrnitev škode v primeru poškodovanja šolske lastnine.
- Starši otroke spodbujajo, da v šolo ne prinašajo vrednejših osebnih predmetov.

Učni pripomočki

- Starši učencem zagotovijo ustrezne učne pripomočke, ki jih potrebujejo za pouk.
- Starši učence spodbujajo k odgovorni rabi učnih pripomočkov.
- Starši učencev prve triade redno skupaj z otrokom pregledujejo šolsko torbo in domače naloge.

Knjižnica

- Starši učence spodbujajo k skrbni uporabi in pravočasnemu vračanju knjižničnega gradiva.
- Starši spodbujajo svoje otroke k rednemu branju.

Učenje

- Starši spodbujajo razvijanje učnih navad v domačem okolju (samostojnost).
- Starši izkazujejo interes za otrokov razvoj in napredek.

- Starši svojim otrokom skladno s svojimi zmožnostmi nudijo podporo pri šolskem delu in opravljanju vseh šolskih obveznosti.

Vzgojno delovanje šole

- Pri vzgojnem delovanju šole za otroke s posebnimi potrebami je pomembno razumeti in upoštevati učenčeve posebnosti ter potrebe na več ravneh.
- Individualni pristop: Vsak otrok s kombinacijo več motenj je edinstven. Zato je ključnega pomena, da se vsakemu otroku prilagodi individualni pristop, ki upošteva njegove sposobnosti, interese in potrebe.
- Interdisciplinarni pristop: Pri delu z otroki s posebnimi potrebami je ključnega pomena sodelovanje različnih strokovnjakov, kot so specialni pedagogi, logopedi, psihologi, terapevti in drugi. Le tako je mogoče zagotoviti celostno obravnavo otroka.
- Diferenciacija učnih pristopov: Glede na različne motnje, s katerimi se soočajo otroci, je potrebno prilagajati učne metode, materiale in strategije poučevanja.
- Podpora komunikaciji: Mnogi otroci s posebnimi potrebami imajo težave s komunikacijo. Zato je ključno zagotoviti različne načine komunikacije, kot so podprta komunikacija, uporaba alternativnih komunikacijskih sistemov ali tehnološke rešitve.
- Ustvarjanje varnega in podpornega okolja: Otroci s kombinacijo več motenj pogosto potrebujejo posebno podporo pri obvladovanju čustev, socialnih veščin in obvladovanju vedenja. Zato je pomembno ustvariti okolje, kjer se počutijo varne, sprejete in podprte.
- Stalno izobraževanje in usposabljanje strokovnega kadra: Strokovni delavci v šoli morajo imeti stalno možnost izobraževanja in usposabljanja, da bi ostali na tekočem s sodobnimi pristopi in metodami dela ter razumevanjem različnih motenj.
- Vključevanje staršev in skrbnikov: Starši in skrbniki otrok s posebnimi potrebami so ključni člen pri uspešnem vzgojnem delovanju šole. Pomembno je, da so vključeni v proces načrtovanja in izvajanja programa ter da so seznanjeni z napredkom svojega otroka.
- Fleksibilnost in prilagodljivost: Glede na dinamiko in raznolikost potreb otrok je ključnega pomena, da šola ostane fleksibilna in prilagodljiva. To pomeni, da je treba stalno ocenjevati in prilagajati pristope ter programe glede na napredek in spremembe v potrebah otrok.
- Senzorna občutljivost: Mnogi otroci s posebnimi potrebami imajo težave s senzorno integracijo, kar lahko vpliva na njihovo sposobnost učenja in socialnega vedenja. Šola zagotavlja okolje, ki upošteva te posebnosti in ponuja ustrezno senzorno podporo.

- Prilagojena socialna interakcija: Otroci s kombinacijo več motenj pogosto potrebujejo dodatno podporo pri razvijanju socialnih veščin in vzpostavljanju medosebnih odnosov. Šola nudi prilagojene priložnosti za socialno interakcijo in učenje socialnih veščin.
- Podpora pri samoregulaciji: Mnogi otroci s posebnimi potrebami imajo težave pri samoregulaciji čustev in vedenja. Šola ponuja ustrezne strategije in tehnike za razvoj samoregulacijskih veščin ter vzpostavljanje pozitivnega vedenja.
- Poudarek na funkcionalnih veščinah: Poleg akademskih veščin je pomembno tudi razvijanje funkcionalnih veščin, ki bodo otrokom omogočile neodvisnost in uspešno vključevanje v vsakdanje življenje. To lahko vključuje veščine skrbi zase, komunikacije, področje socialne interakcije itd.
- Sodelovanje s terapevtskimi strokovnjaki: Šola sodeluje s terapevtskimi strokovnjaki, kot so fizioterapevti, delovni terapevti, logopedi, ki lahko nudijo dodatno podporo in terapije za otroke s posebnimi potrebami.
- Trajnostni pristop: Vzgojno delovanje šole za otroke s posebnimi potrebami, ki imajo več motenj, je usmerjeno v razvoj trajnih spretnosti in strategij, ki bodo otrokom pomagale pri premagovanju izzivov v njihovem življenju in pri vključevanju v družbo.

Zagotavljanje kakovostnega vzgojnega delovanja za otroke s posebnimi potrebami zahteva celovit pristop, ki upošteva individualnost vsakega otroka ter sodelovanje in podporo strokovnjakov, staršev in širše skupnosti.

Preventivno vzgojno delovanje

Preventivno vzgojno delovanje zajema vse dejavnosti, ki pripomorejo k ustvarjanju varnega in spodbudnega okolja ter nudijo podporo celostnemu razvoju posameznika.

Preventivno vzgojno delovanje na ravni šole

Vzgojno delovanje je v domeni vseh zaposlenih na šoli, ne le učiteljev. Tega se dobro zavedamo, zato stremimo k temu, da v šoli skrbimo za dobre medosebne odnose in tako za vse učence ustvarjamo varno in spodbudno okolje. Na dobro počutje v odnosu vplivamo vsi, ki smo v njem udeleženi – s svojim vedenjem. Sproti, glede na konkretno situacijo in otroka, se bomo ustrezno odzvali.

Na šoli gradimo dobre odnose, razvijamo občutljivost za stiske in težave drugih. Na nasilje, zlorabe, nestrpnost, žalitve, grobosti, izključevanje in druga neprimerna vedenja, navedena v pravilih šolskega reda, se odzivamo skladno s protokoli obravnave nasilja.

Trudimo se, da smo vsi zaposleni na šoli, starši in tudi učenci zgled drug drugemu s spoštljivim in primernim načinom komuniciranja.

Posebno pozornost namenjamo pozdravljanju sošolcev, vseh zaposlenih na šoli, staršev, drugih posameznikov, ki obišejo šolo, oz. vseh tistih, ki jih učenec sreča.

K pričakovanemu vedenju učence spodbujamo z vsakoletnim oblikovanjem in sprejetjem razrednih pravil v razrednih skupnostih. Posebno pozornost namenjamo razvijanju moralnih vrednot, sprejemanju odgovornosti za svoja ravnanja in kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov. Zavzemamo se za medvrstniško pomoč in solidarnost.

Učence spodbujamo, da si v primeru težav ali izzivov poiščejo pomoč in podporo v šoli.

Učenje in pouk temeljita na dobrem odnosu do učenca, ob uporabi sodobne in raznolike učne tehnologije in didaktičnega materiala.

Preko šolske skupnosti se izvajajo proaktivne dejavnosti v manjših skupinah s predstavniki oddelkov in na razrednih urah.

V sodelovanju z učenci se na šoli oblikujejo pravila šolskega reda, kjer so navedene oblike pričakovanega in zelenega vedenja.

Na šoli stremimo k temu, da učence opremljamo z veščinami za čim bolj kvalitetno in v največji možni meri samostojno življenje. Pri tem je zelo pomembno medsebojno sodelovanje strokovnih delavcev na šoli in sodelovanje s starši. Sprotna izmenjava informacij omogoča hitro odzivanje in večje napredke pri učencih.

Timsko delo je ključno pri reševanju stisk, ki jih zaznamo pri učencih in njihovih družinah. Tesno sodelovanje zaposlenih s šolsko svetovalno službo ponuja več oblik podpore, ki jih lahko šola ponudi učencem in staršem. O ponujenih oblikah pomoči šola kontinuirano obvešča starše (razne podporne delavnice, medvrstniška pomoč, individualne obravnave v svetovalni službi, psihoedukativne delavnice, različni pogovori ...).

S pomočjo medrazrednega in medpredmetnega povezovanja na šoli spodbujamo celostno razumevanje učne snovi s povezovanjem znanja z različnih predmetnih področij, razvijanje kritičnega mišljenja in reševanje

problemov s prepletanjem vsebin iz različnih učnih predmetov. Na ta način se hkrati krepí povezovanje med učenci in učitelji ter spodbuja sodelovanje v učnem procesu.

S pohvalami, priznanji in nagrajevanjem spodbujamo pozitivno vedenje in priznavanje dosežkov ter prizadevanj otrok, krepimo njihovo samozavest, motivacijo in vztrajnost pri učenju ter gradimo pozitivno učno okolje, kjer se cenijo in spoštujejo dosežki vsakega posameznega otroka.

Specialno pedagoško dejavnost "socialno učenje" izvajamo kot del predmetnika na šoli (v prilagojenem programu z NIS od 1. do 6. razreda), kar vključuje:

- spodbujanje razvoja pozitivnih socialnih veščin, medsebojnega spoštovanja in empatije med otroki,
- preprečevanje konfliktov, nasilja in težav vedenja s poudarkom na razvoju socialnih kompetenc,
- ustvarjanje varnega in podpornega učnega okolja, kjer se vsak otrok počuti sprejetega in vključenega.

Navedene vsebine se smiselno vključujejo tudi v področja splošne poučenosti in razvijanja samostojnosti v posebnem programu.

Preventivno vzgojno delovanje na ravni oddelka

Vključitev preventivnega vzgojnega delovanja na ravni oddelka je ključnega pomena za ustvarjanje pozitivnega in podpornega učnega okolja ter preprečevanje neželenega vedenja.

Največ tovrstnih vsebin je vključenih v dejavnosti, ki se izvajajo v času oddelčnih skupnosti. Pri učencih spodbujamo občutek pripadnosti in povezanosti s sošolci, krepimo medsebojno podporo in empatijo s spodbujanjem sodelovanja, vzajemne pomoči in medsebojnega spoštovanja.

Učence spodbujamo k aktivnemu sodelovanju pri oblikovanju skupnih pravil in pričakovanj ter prevzemanju odgovornosti za spoštovanje le-teh.

Učencem ponujamo organizacijo rednih individualnih ali skupinskih srečanj s šolskimi svetovalnimi delavkami ali razrednikom za podporo in svetovanje učencem pri reševanju težav ter izgradnji pozitivnih odnosov.

Sodelovanje s starši za preventivno vzgojno delovanje

Starši, šola in učenci razvijamo medsebojni odnos in sodelovanje pri oblikovanju življenja in dela šole. Poleg običajnih oblik sodelovanja šole in staršev (pogovorne ure, roditeljski sestanki, predstave, praznovanja):

- spodbujamo medsebojno sodelovanje tudi v projektih in preventivnih programih (predavanja in delavnice za starše),
- pripravljamo formalna in neformalna družabna srečanja,
- skrbimo za dobro izmenjavo informacij (pisna obvestila, e-pošta, eAsistent, telefonski in osebni razgovori).

Starše redno obveščamo o osebnem razvoju in kritičnih stvareh, ki zadevajo njihovega otroka. V primerih, ko otrok zaradi neprimerne oz. neželenega vedenja potrebuje strokovno pomoč, skušamo v dogovoru s starši to pomoč tudi poiskati.

Starše obveščamo o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka: ustno, po telefonu ali pisno. Vedno pa po telefonu, kot nujno obvestilo, starše obvestimo o dogodkih, ki zadevajo poškodbe, večjo materialno škodo ali resne kršitve šolskega reda in posredno ali neposredno zadevajo njihovega otroka.

Dobro in uspešno sodelovanje med šolo in starši je ključnega pomena za celosten razvoj otrok in hkrati tudi za izboljšanje njihovega učnega uspeha. Povezanost šolskega in domačega okolja, ki temelji na zaupanju, pozitivno

vpliva na celotno izobraževalno izkušnjo učencev; na njihovo motivacijo za šolsko delo in na napredek.

Usmerjeni postopki

Usmerjeni postopki na ravni šole

Vzgojni odziv

Vzgojni odziv je vsako vedenje strokovnega delavca kot odziv na vedenje učenca (ali skupine učencev) pri dejavnostih šole. Med vzgojne odzive štejemo vsako **navodilo strokovnega delavca, ki je za učence obvezujoče**. V primeru neupoštevanja navodil strokovnega delavca le-ta presodi, ali je potrebno nadaljnje vzgojno ukrepanje oz. ali lahko situacijo še obvladuje v okviru svojega vzgojnega delovanja. V kolikor strokovni delavec presodi, da je potrebno nadaljnje vzgojno delovanje, o tem obvesti ustrezní organ (razrednika in/ali svetovalno službo), s katerim se posvetuje in odloči za nadaljnje vzgojno delovanje.

V primerih neposrednega ogrožanja zdravja ali življenja posameznikov strokovni delavec (ali od njega pooblašeni drugi zaposleni) motečega učenca umakne iz skupine in poskrbi, da sta tako umaknjeni učenec in skupina pod nadzorom drugih odraslih v najkrajšem možnem času. V primeru, da se situacije ne da obvladati/umiriti niti s pomočjo svetovalne službe in/ali zaposlenih v vodstvu šole, se obvesti starše in se jim preda otroka. V primerih posebej agresivnega vedenja, kadar obstaja nevarnost poškodovanja sebe ali drugih, se lahko obvesti službe dežurne medicinske pomoči.

Vzgojna intervencija svetovalnega delavca

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da za razrešitev konfliktné situacije potrebuje pomoč svetovalne službe, svetovalni delavec opravi postopke vzgojne intervencije.

Svetovalni delavec po strokovni presoji opravi razgovor z vpletenimi učenci, kar lahko poteka kot enkratni dogodek ali pa se razgovori opravijo večkrat. Po presoji svetovalni delavec obvesti starše vpletenih učencev.

Z dogajanjem svetovalna služba po potrebi obvešča razrednika in ostale strokovne delavce, ravnatelja in/ali druge strokovnjake glede na posamezni primer. Skupaj se oblikuje načrt nadaljnjih korakov pomoči oz. vzgojnega delovanja.

Usmerjeni postopki na ravni oddelka

Na neprimerno vedenje se strokovni delavec ustrezno odzove. Strokovni delavec učencu da možnost časa za umiritev, individualno ga s pogovorom spodbuja k ustreznemu vedenju in mu nudi podporo ob razreševanju stisk. V kolikor je neprimerno vedenje v razredu preveč moteče za izvajanje pedagoškega procesa, strokovni delavec lahko pouk prekine z drugo dejavnostjo.

Učenci svoje psihosocialne veščine krepijo preko ur socialnega učenja, oddelčnih ur ter z aktivnim sodelovanjem pri izvedbi pouka.

Sodelovanje staršev pri usmerjenih postopkih

Dobro sodelovanje in komunikacija s starši sta ključnega pomena za uspešno vzgojno delovanje šole, zato si šola prizadeva za vzpostavitev sodelovalnega odnosa s starši.

Vzgojni dogovori

V primerih, ko strokovni delavci presodijo, da je potreben daljši in poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo na razgovor v šolo. Cilj takšnih razgovorov je skupni dogovor šole, staršev in učencev o načinih reševanja problemov in nudenju pomoči s strani šole ali zunanjih institucij.

V dogovoru se opredelijo tudi načini preverjanja dogovorjenega vzgojnega ravnanja šole in družine. V primerih, ko šola ne more zagotoviti sodelovanja staršev ali oceni, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjanje, bomo poiskali pomoč in tudi sodelovali z zunanjimi strokovnimi službami oz. institucijami.

Intenzivna podpora učencem

Nekateri učenci glede na individualne specifičnosti potrebujejo dodatno podporo za doseganje potencialov. Intenzivna podpora vključuje kombinacijo različnih strokovnih pristopov in strategij, ki upoštevajo otrokove individualne potrebe in zmožnosti. Različne prilagoditve so opredeljene v individualiziranem programu učenca.

Pri intenzivni podpori učencem sodelujejo člani strokovne skupine.

Sodelovanje z zunanjimi institucijami

V primerih, ko nastale situacije presegajo njene kompetence in pristojnosti, se šola povezuje z zunanjimi institucijami, ki lahko s svojimi specifičnimi kompetencami in pristojnostmi pripomorejo k reševanju težav in nastalih situacij.

V primeru zaznane splošne nevarnosti šola obvesti dežurne službe na številkah 112 in 113, ki dežurno ukrepajo skladno s svojimi pristojnostmi.

Šola po svoji uradni dolžnosti posreduje informacije o učencih skladno z veljavnimi predpisi in smernicami, ki jih predpisujejo ustrezne institucije na področju šolstva, socialnega varstva, zdravstva, varovanja zdravja in premoženja, in druge.

V okviru intenzivne podpore lahko šola sodeluje s pristojnimi zunanjimi institucijami tudi brez soglasja staršev, skladno z zakonodajnimi določili.

Šola z zunanjimi institucijami sicer sodeluje po uradni dolžnosti, za izvajanje preventivnih in proaktivnih dejavnosti in za uresničevanje skupnih ciljev vzgoje in izobraževanja.

Protokol ob zaznavi nasilja

Protokol je dostopen na naslovu

[Protokol ob zaznavi in obravnavi medvrstniškega nasilja v vzgojno-izobraževalnih zavodih](#)

Pravila šolskega reda

 Pravila šolskega reda OŠAJ

Evalviranje vzgojnega načrta

Načini in postopki vrednotenja vzgojnega načrta

Dokumenti vzgojnega delovanja šole

Posamezne službe oz. organi šole vodijo zakonsko predpisano dokumentacijo šole s področja vzgojnega delovanja. To so:

- mape učencev,
- zapisniki sej učiteljskega zbora, aktivov, strokovnih skupin ipd.

Za dokumentacijo s področja vzgojnega delovanja veljajo enaka pravila o varovanju, hranjenju ter dostopnosti podatkov kot za ostale dokumente.

Vprašalniki in analize

Šola lahko za preverjanje uresničevanja ciljev v vzgojnih dokumentih šole občasno ali redno izvaja raziskave med učenci ali starši z uporabo vprašalnikov in/ali drugih načinov pridobivanja informacij (npr. intervju).

Na podlagi pridobljenih podatkov, ki se jih anonimizira, šola evalvira vzgojni načrt in po potrebi predlaga spremembe.

Poročanje v zvezi z vzgojnim načrtom

Ravnateljica v sodelovanju s strokovnimi delavci in ostalimi zaposlenimi pripravi poročilo o realizaciji izvajanja vzgojnega načrta šole, ki je del letnega delovnega načrta.

Viri

- Protokol ob zaznavi in obravnavi medvrstniškega nasilja v vzgojno-izobraževalnih zavodih, <https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2022/03/Protokol-ob-zaznavi-in-za-obravnavo-medvrstniškega-nasilja-v-VIZ-1.pdf>, pridobljeno 29. 11. 2023.

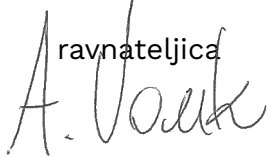
Sprejetje vzgojnega načrta

Svet OŠ Antona Janše je na 1. redni seji 30. 9. 2024 sprejel ta Vzgojni načrt.

Del. št.: 6009-0068/2024-131

Andreja Vouk

ravnateljica

Peter Kolman

predsednik sveta šole

